

נאום ראש הממשלה בעצרת המרכזית לציון יום הזיכרון לשואה ולגבורה, תשס"ט

לפני חג הפסח האחרון הלך לעולמו גיבור יהודי - דוד פלונסקי זיכרו לברכה, הידוע כ"יורק", מוכר הסיגריות מכיכר שלושת הצלבים בוורשה.

עם הקמת גטו ורשה, היה יורק רק בן ארבע עשרה. בין ליל הפך מילד למבוגר. הוא הבריח מזון לגטו ונחשף לסכנת חיים מתמדת.

יורק שרד. הוא עלה לארץ, נלחם במלחמת השחרור, הקים משפחה והתיישב בקיבוץ מגידו. יורק שכל את בנו איתן במלחמת יום הכיפורים, ומצא את כוחות הנפש להתגבר גם על אסון זה. הוא המשיך לחיות, לבנות ולהנחיל לאלפי בני נוער את מורשתו.

במידה רבה, סיפור חייו ופועלו הוא בבואה למעבר של העם היהודי מגלות לחרות: סיפור של סבל, גבורה עילאית, בניין ותקומה, סיפור של שכול, אמונה ועצמאות.

יורק אמנם שרד את התופת, אבל קרוב למיליון וחצי ילדים יהודים לא שרדו ונרצחו בשואה. הדעת האנושית אינה יכולה לתפוס זאת.

אנו רואים לנגד עינינו את הצילום המפורסם של הילד המבוהל, המרים ידיים מול קְנֵי הרובים הגרמנים.

אבל הילד הזה היה רק ילד אחד ממיליון וחצי ילדים. מיליון וחצי זוגות עיניים מבוהלות. כל אחד מהם היה עולם של תקוות וחלומות, אהבת אם ודאגת אב, עולם שהתהפך בבת אחת לעולם של אימה, סבל ומוות.

כמה מהם הצליחו לשרוד חודשים ושנים, כשהם מסתתרים בבורות, ביערות, קופאים בשלג ורעבים עד מוות. ילדים בני עשר, בני שתים עשרה, נמלטים כמו חיות בר נרדפות מן הציידים הרודפים אחריהם להורגם.

כמה מן הילדים מצאו מקלט בכנסיות ומנזרים, מנותקים מהוריהם ונקרעים מגעגועים, ולפעמים בבתי אנשים נעלים, חסידי אומות העולם, לא יהודים שסיכנו את חייהם ואת חי משפחותיהם כדי להצילם ממוות.

וחלקם, כמו יורק, היו לילדים המגינים על הוריהם. ילדים בני שמונה ותשע שסיכנו את חייהם מדי יום כדי להביא מזון לגטו המורעב, להביא פת לחם לאבא ואמא. גיבורים קטנים שאיש לא העניק להם צל"ש.

רובם לא השאירו אחריהם שם וזכר. חיית הטרף הנאצית טרפה אותם ואת הוריהם, ואין מי שיספר את סיפורי גבורתם.

אבל גם ברגעי הייאוש והסבל, ברגעים האחרונים של גטו וורשה, נלחמו צעירים יהודים מכל הזרמים מלחמת גבורה שאין שנייה לה בצורך הנאצי.

בכך סימנו את המהפך הגדול שעתידי להתרחש בגורל עמנו כמה שנים לאחר מכן עם הקמת מדינת ישראל וצבא ההגנה לישראל.

קהל נכבד,

"בכל דור ודור קמים עלינו לכלותינו, והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם".

הוא מצילנו מידם באמצעות רוח החיים המפעמת בעמנו ובבאי כוחו- שופטים, נביאים, מלכים, מכבים.

אבל במקרה של השואה, ההצלה הגיעה מאוחר, מאוחר מדי, לשישה מיליון מבני עמנו. באוד המוצל הופחה להבה חדשה רק עם הקמת מדינת ישראל בארץ ישראל.

האנטישמיות היא תופעה היסטורית עתיקת יומין. אם מישהו חשב שאחר זוועות השואה תופעה ממארת זו תיעלם מעולמנו, הרי היום ברור לצערנו שטעה.

בצד הקידמה והנאורות האנושית, חוזרת ופורצת חֶשְׁכַת השנאה לעמנו ולמדינתנו.

גם בדורנו, כמה עשרות שנים בלבד אחר השואה, קמים כוחות חדשים שמצהירים בגלוי על כוונתם למחוק את מדינת היהודים מעל פני האדמה.

ומהי תגובתו של העולם התרבותי? במקום הוקעה תקיפה וחריפה - קול ענות חלושה.

העובדה המצערת היא שבזמן שאנו מציינים את אירועי השואה, כאן ביד ושם, בירושלים, יש מי שבחרו להשתתף במפגן השנאה לישראל הנערך בשעות אלה בליבה של אירופה.

מכאן אני פונה אליך, נשיא שוויץ ושואל אותך – כיצד אתה כראש מדינה נאורה יכול להיפגש עם מי שמכחיש את השואה, ומי שמייחל לשואה נוספת?

בניגוד לכך, אנו מביעים את הערכתנו למדינות חשובות שבחרו להחרים את מפגן השנאה - ובהן ארה"ב, קנדה, גרמניה, איטליה, הולנד, פולין, שבדיה, אוסטרליה וניו-זילנד.

עלינו להזעיק את מצפון האומות, לכרות בריתות, לקשור קשרים - אך מעל לכל עלינו לזכור שיכולתנו להדוף את הסכנות לקיומו של עמנו טמונה בעוצמת מדינתנו, בלכידותנו ובאחדותנו בשעת מבחן.

לא ניתן למכחיש את השואה לבצע שואה נוספת בעם היהודי. זוהי המחויבות העליונה של מדינת ישראל, וזוהי המחויבות שלי כראש ממשלת ישראל.

מדינת ישראל היא המגן והתקווה של העם היהודי. בה אנו מקבצים את פזורות עמנו, בה אנו בונים ערים חדשות בארץ אבותינו, בה אנו יוצרים לתפארת עמנו והאנושות כולה.

הישגיה של מדינת ישראל - בתרבות, בטכנולוגיה, במדע, בחקלאות, ברפואה, בביטחון - הם פורצי גבולות. אנו עם קטן במספריו אבל גדול בתעצומותיו.

לפני שש שנים, היה יוֹרֵק, זכרו לברכה, ממדליקי המשואות כאן ביד ושם. הערב, שישה ניצולי שואה, יבדלו לחיים ארוכים, ידליקו משואות זיכרון.

לכל אחד מהם סיפור אנושי מרגש ותרומה לבנין העם והמדינה.

לממשלת ישראל מחויבות עמוקה אליכם, ניצולי השואה. נכון, בשנים עברו, לא תמיד ידעה המדינה לתת את המענה המיוחד הדרוש לכם. הדברים השתנו. היום, אני מבטיח לכם שנמשיך להעניק טיפול הולם לצרכים המיוחדים שלכם.

אתם ההוכחה הברורה להתעלות הרוח היהודית. הרוח שבכוחה קמנו מגיא צלמוות, חזרנו למולדתנו ובנינו בה את חיינו.

כדברי הנביא זכריה :

”כִּי־אָמַר ה' צְבָאוֹת,

עוֹד תִּפְּוֹצְנָה עָרֵי מְטוֹב.

וְנַחֵם ה' עוֹד אֶת צִיּוֹן,

וּבָחַר עוֹד בִּירוּשָׁלַיִם.”